

VERSLAG OVER HET JAAR 2022 VAN HET BESTUUR VAN HET NEDERLANDS LUTHERS GENOOTSCHAP VOOR IN- EN UITWENDIGE ZENDING (NLG)

Het jaar waarin het genootschap ongemerkt haar 170ste verjaardag vierde!

Bestuurssamenstelling

Het bestuur is in de verslagjaren als volgt samengesteld:

Mw. dr. P. Bouwman, voorzitter

Drs. J.B. Val, penningmeester

Drs. mr. H. Lems, adviseur

Secretaris: per 14/06/2022 drs.mr. H. Lems

Adviseurs:

Mw.drs. P.K.A. Akerboom-Roelofs, vanuit de Lutherstichting

Dr. A. Wöhle, vanuit de Lutherstichting

De vergaderingen van de NLG worden gecombineerd met de bestuursvergaderingen van de Luther Stichting en vinden derhalve plaats in de aanwezigheid van mw. drs. P. Akerboom-Roelofs en dr. A. Wöhle, respectievelijk voorzitter en secretaris van de Luther Stichting. Drs. Val participeert als penningmeester in het bestuur van de Luther Stichting.

In het verslagjaar keurde het bestuur de jaarrekening 2022, na kascontrole, goed.

In 2021 is dhr. H.P. Loggen benoemd als lid van de kascommissie.

Bestuurlijke activiteiten

Het bestuur vergaderde met adviseurs op 14 juni 2022 in de Lutherse Kerk Utrecht.

Naast de bestuursvergaderingen vond er regelmatig overleg plaats tussen leden van het dagelijks bestuur, al dan niet met derden, over de dagelijkse gang van zaken. Zo vonden er gesprekken plaats met o.m. de synodale commissie van de **Evangelisch-Lutherse synode** van de PKN, veelvuldig met mensen van de **EvangelischLutherse Kerk in Suriname**, met vertegenwoordigers van de Indonesische lutherse partnerkerk **BNKP**, **Lutheran World Federation** (LWF, specifiek het departement World Service) en in het verslagjaar in iets mindere mate met de **Vereinte Evangelische Mission (VEM)** Wuppertal en **Kerkinactie**.

Er zijn afvaardigingen geweest van bestuursleden naar:

De **Nederlandse Zendingsraad (NZR)**, mw.dr. A.T.P. Bouwman: zowel naar de raadsvergaderingen alsook in het bestuur van de NZR.

Eukumindo, het platform voor Europese kerken en zendingsorganisaties die samenwerken met Indonesische kerken binnen de PGI (Persekutuan Gereja-Gereja di Indonesia), drs.mr. H. Lems als bestuurslid (penningmeester) en mw.dr. A.T.P. Bouwman als deelnemer aan de jaarvergadering en annex studiedag die van 15-17 september is gehouden in Utrecht.

Drs. mr. H. Lems is de vertegenwoordigers naar **Oikocredit**.

Drs. H.B. Val onderhoudt hij samen met mw. dr. Bouwman de contacten met de dienstenorganisatie van de PKN en Kerkinactie, waar het gezamenlijke projecten betreft.

Drs. H.B. Val en dr. A.T.P. Bouwman onderhouden de contacten met de LWF / Department World Service (DWS).

Drs. H.B. Val onderhoudt de contacten met voor het NLG belangrijke externe fondsen.

PROJECTEN 2022

Actie gaarkeuken MLK Paramaribo, Suriname, ELKS

Samen met de diaconie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam is een landelijke actie opgetuigd 'Help ons elkaar helpen'. Met de actie wordt geld gevraagd voor (gaar)keuken en zaal van de Maarten Lutherkerk in Paramaribo. Het initiatief is in eigendom van de ELKS, fysiek bevinden zaal en gaarkeuken zich op het terrein van de Maarten Lutherkerk in Paramaribo.

In een gezamenlijke inspanning van partners in luthers Suriname en Nederland wordt hard gewerkt aan de vernieuwing en herinrichting van de zaal en de keuken van de Maarten Lutherkerk aan de Waterkant in Paramaribo. De opknopbeurt en uitbreiding is nodig omdat vanuit de zogeheten Leo Kingzaal én de keuken vele diaconale activiteiten worden ondernomen.

Als de zaal en vooral ook de keuken worden opgeknapt en uitgebreid, zijn de mensen van de Maarten Lutherkerk beter in staat om, gezien de groeiende armoede vanwege de slechte economische situatie in Suriname, mensen te voorzien van maaltijden in stad en ommelanden. De markt tegenover de kerk, ook zo'n centraal kloppend hart van de stad, trekt veel mensen in nood, mensen met een beperking, mensen die geen dak boven hun hoofd hebben. De Maarten Lutherkerk hoopt opnieuw afspraken te maken met de voedselmarkt om aan het eind van de dag wegens gebrek aan koeling overgebleven waar over te nemen.

De zaal, het dak is inmiddels aangepakt, heeft een multifunctioneel karakter en kan ook gebruikt worden voor zondagschool, bijbelstudies, kerkvergaderingen, soosactiviteiten, lezingen, recepties, kan zelfs verhuurd worden aan derden om inkomsten te genereren.

De actie heeft door omstandigheden rondom architect en aannemer en uiteraard de situatie rondom corona die in Suriname op gezette tijden zeer ernstig was, behoorlijk vertraging opgeleverd.

Er zijn diverse overleggen geweest en herzieningen van de oorspronkelijke plannen. In een gezamenlijke inspanning zijn, naast het geld dat uit de actie komt, fondsen geworven.

Het streven was in eerste instantie om de gaarkeuken en zaal rond reformatiedag 2022 te kunnen openen, dat is helaas door vertraging in leveringen van materiaal uitgesteld naar begin 2023.

Kwestie bruikleen KIT / Nationaal Museum van Wereldculturen (NMW)

In 2021 zijn 'plots' vijf objecten in bruikleen van het Luthers Genootschap aan het Tropenmuseum (Nationaal Museum van Wereldculturen) opgedoken. De objecten blijken al vanaf 1927 in bruikleen te zijn gegeven. Een werd tentoongesteld (tot november 2021) de andere vier bevonden zich in het depot. Die objecten zijn eigendom van het NLG, het gaat om objecten uit de collectie van Bögeholtz. Vanuit de conservatoren Indonesië van het museum was interesse om het bruikleen voor een object voort te zetten. De andere vier worden geretourneerd. Met Huub Lems (Zendingserfgoed) en Tonko Grever (Luthers Museum in Amsterdam) is besloten dat er stukken naar het Luthers Museum gaan en naar het Zendingserfgoedhuis. Een en ander wordt op papier gezet en wordt verwezenlijkt in 2023.

BNKP, Nias en de Batu-eilanden

Er is kennis genomen van de bestuurlijke wissel binnen partnerkerk BNKP. Ephorus Tuhoni Telaumbanua is met emeritaat, net zoals algemeen-secretaris Dorkas Orienti Daeli. Zij hebben beiden de volgens de kerkorde maximaal toegestane twee ambtstermijnen van vijf jaar, met wat verlenging door de covid-19 crisis, gediend.

Het nieuwe leiderschap voor de periode 2022-2027 is door de synode van BNKP als volgt gekozen:

Ephorus (bisschop): Otorieit Dachi

General secretary: Ya'aman Zega

Treasurer: Fonaso Mendrofa

Chair council: Oklisman Gulo

In 2022 is Eirene Gulo, NLG-master en PhD kandidaat dat door persoonlijke omstandigheden in de wacht staat, weer verantwoordelijk voor internationale betrekkingen in het kerkelijk bureau van de BNKP. Aangezien zij het Engels goed beheerst, maakt dat de communicatie met de BNKP makkelijker.

Onverminderd kregen de studenten van de Batu-eilanden steun om hun opleiding aan het Sundermann te Gunungsitoli te volgen.

Via een bevriend fonds is het door het NLG ook mogelijk gemaakt om een niet-theologie-student te laten studeren.

Een lening, ism VEM, voor een supermarkt gaat voort, looptijd 7 jaar. Het opzetten van de supermarkt is bedoeld als inkomensbron voor de BNKP omdat de kerk nauwelijks op andere manieren aan gelden kan komen. Helaas heeft de ervaren keten Indomaret afgehaakt en is de BNKP onder eigen vlag de supermarkt begonnen. Een en ander zorgt wel voor vertraging van de mogelijkheden tot terugbetalen van de lening. De BNKP betaalt al wel, minder dan afgesproken, aan de VEM.

In oktober 2022 bracht emeritus ephorus Tuhoni Telaumbanua samen met oud-secretaris-generaal Dorkas Orienti Daeli een bezoek aan Nederland. Een vertegenwoordiging van het NLG ontving ze hartelijk in Amsterdam. Het bezoek was gekoppeld aan de Algemene Vergadering van VEM in Wuppertal. De groep bezocht het Luthermuseum in Amsterdam, het Tropenmuseum met de tentoonstelling 'Onze koloniale erfenis' (met een voorouderbeeld van Batu in een van de vitrines!!!) en had een diner (en ontmoeting met) dat werd aangeboden door de diaconie van de ELG Amsterdam.

Lutherse Wereldfederatie

Vanuit NLG is een landelijke collecte opgezet om het werk van de LWF in Oekraïne te ondersteunen. Hierbij gaat het vooral om hulp bij het opvangen en menswaardig bestaan organiseren van de vele vluchtelingen die in Polen over de grens kwamen en komen. De LWF heeft, in samenwerking met de Lutherse Kerk van Polen, een aantal servicepunten opgericht in Polen. Voor het eerst is gewerkt met persoonlijke budgetten die de vluchtelingen naar eigen inzicht kunnen inzetten. De landelijke actie voor Oekraïne (via de LWF) heeft ruimschoots een ton opgeleverd.

Verder is er geld overgemaakt voor:

studenten Batu-eilanden en Nias
Augusta Victoria Ziekenhuis Jerusalem
gaarkeuken en dagboeken Paramaribo

Evangelisch-Luthers Dagboek 2022-2023

Voor het dagboek is in 2020 de keuze gemaakt om de Duitse lutherse kerken te volgen in het door EKD/VELKD ingevoerde leesrooster, de Gottesdienstordnung – Perikopenordnung. Dat rooster dat voorziet in zes jaar lezingen, wordt gestaag vervolgd.

Wederom meldden scribenten zich in grote getale. Gelukkig ook na de corona-epidemie. De indruk is dat het belang van het dagboek hernieuwd wordt gezien in het licht van de vele uren thuis en kleinschalige thuisvieringen in de corona tijd.

Gelukkig kon voor deze aflevering weer een beroep worden gedaan op de corrigerende inzet van mw. H. Haverkamp.

De distributie was weer een hele klus. Dat heeft, net als vorig jaar, te maken met de verhuizing van de SLUB van Den Haag naar Amsterdam. Daarnaast viel ook de secretariële ondersteuning vanuit het synodese Secretariaat PKN wegens ziekte weg. Daarmee ook veel ervaring. Met inzet van velen is het wél gelukt om voor de 1e Advent het dagboek in Nederland te distribueren. Gelukkig heeft ook Suriname niet al te lang hoeven wachten.

Archief lutherse kerk in Kaapstad

In 2022 is geen actie geweest ten aanzien van de lutherse kerk in Kaapstad. Vlak voordat de corona-pandemie uitbarstte meldde de lutherse kerk in Kaapstad zich met hernieuwde energie met betrekking tot de veiligstelling van en het toegankelijk maken van het archief (onder meer brieven uit de VOC-tijd tussen twee lutherse gemeenten in Kaapstad en Batavia) dat in bezit is van de Kaapse lutherse gemeente. De vraag is tweërlei: de digitalisering van de archieven en het voor een breed publiek toegankelijk maken van de kerk en het archief.

De indruk bestaat dat er in 2021 en 2022 andere prioriteiten waren dan de archieven. Er is bovendien nieuw leiderschap in de Kaapgemeente.

We wachten af.

2022 Binnenlandse aanvragen

Het bestuur ziet zich genoodzaakt prioriteiten te stellen ten aanzien van de binnenlandse aanvragen. Het gaat hierbij om lutherse gemeenten en besturen, die steun vragen bij de uitvoering van hun projecten. Binnen de context van de lutherse traditie in Nederland is het moeilijk ondersteuning voor dergelijke projecten vinden.

Een kleine opsomming van de activiteiten:

- Mede-subsidiëren van de lutherse leerstoel aan de PThU
- Mede-subsidiëren van een bijzondere leerstoel theologie&migratie (PThU)
- Een bescheiden bijdrage aan het Zendingserfgoedhuis

- Subsidie voor cursussen van het Centrum voor Contextuele Bijbelinterpretatie (VU/PThU). Bridging Gaps
- Lutherstichting
- Vormgeven van internationaal overleg van alle betrokken Nederlands lutherse organisaties en vertegenwoordigers. NLG was initiatiefnemer, inmiddels convoceert de ELS, met nauwe betrokkenheid NLG
- ACHHP Amsterdam Centre for History and Heritage of Protestantism

Publiciteit

In Elkkwartaal werd in een aantal artikelen aandacht besteed aan de geschiedenis van het NLG. Er komt nog een aantal artikelen.

Over de verschillende acties, met name de Suriname actie en de Oekraïne actie, is regelmatig bericht in Elkkwartaal, maar ook via brieven aan de lutherse gemeentes.

Het Luthers Genootschap heeft een website: www.luthersgenootschap.nl.

Lutherstichting

De Lutherstichting vergadert altijd mee met het NLG dat als paraplu voor de Lutherstichting dient. In het bestuur van de Lutherstichting zitten mevr. Perla Akerboom-Roelofs, dhr. Andreas Wöhle en dhr. Hans Bas Val.

Plannen

Het bestuur van het Genootschap heeft voor 2023 de volgende voornemens:

- introductie van een nieuw landelijk jaarproject waaraan alle lutherse gemeenten kunnen meedoen.
- voortgang van het internationaal overleg (zie hierboven)
- werving van leden en donateurs onder de lutherse achterban via Elkkwartaal
- de website actualiseren
- voorbereiding Luthers Dagboek 2023/2024
- voortzetting relatie BNKP Nias/Batu-eilanden
- voortzetting relatie ELKS Suriname
- voortzetting relatie LWF/WS
- het oppakken van de relatie met de Kaapkerk in Zuid Afrika
- voortzetting beoordelen en eventueel toekennen van Nederlands lutherse project/subsidieaanvragen.

Het NLG is onverminderd op zoek naar uitbreiding van bestuur.

April 2023, Praxedis Bouwman

Goedgekeurd door de bestuursvergadering van 04 april 2023